“De tants Felips Déu-nos-en-guard!”, diu la cançó.

Trobada anyal al Coll de Panissars el primer diumenge d’octubre

L’any **1985** es commemoraren oficialment els **700 anys de la victòria catalana del Coll de Panissars**, la victòria contra la invasió dels francesos al lloc de retirada del vençut i moribund **Felip *l’Ardit***, rei de França; es féu un acte institucional amb parlaments sobre la història i s’hi inaugurà una placa que en recorda el fet.

Enric Garriga Trullols, president de l’Institut de Projecció Exterior de la Cultura Catalana (IPECC), transformà aquesta commemoració en trobada anyal. Fou l’iniciador de la continuïtat d’aquella commemoració al coll de Panissars. Quedà establerta la Trobada commemorativa pel primer diumenge d’octubre de cada any. La seva fe i la seva lluita per la independència les va manifestar any rere any en cada una de les Trobades en seu parlament.

2017. La Trobada al Coll de Panissars va ser desconvocada, dèiem:

Benvolguda gent,

A la programació anyal de les trobades del 2017, anunciàvem per al dia **1 d’octubre** la trobada anyal al Coll de Panissars. I s’hi esqueia ben bé aquesta data perquè, just l’**1 d’octubre de 1285,** Pere el Gran, fill de Jaume I, amb l’almirall Roger de Llúria i els almogàvers vencien **Felip l’Ardit, rei de França,** que havia envaït Catalunya i pretenia apoderar-se’n.

Cada any anem al lloc dels fets a commemorar aquesta victòria catalana, a iniciativa d’Enric Garriga Trullols, president de l’Institut de Projecció Exterior de la Cultura Catalana, traspassat el 17 de novembre de 2011.

Enguany, l’**1 d’octubre de 2017**, ens toca a nosaltres lluitar: hem d’anar a votar el Referèndum que ens ha de dur la victòria contra la invasió espanyola que ens té sotmesos, per **Felip V** des del **1714**, fa més de tres-cents anys. Lluitem i vencerem. Ara, el nostre alliberament l’hem de deixar marcat a la història.

Fets del 2017

L'1 d'octubre vàrem fer el Referèndum que havíem promès de fer. Ens en volien fer desdir a garrotades, i no ho varen aconseguir. Va ser un fet extraordinari, per passar a la història. Per això la repressió de l'Estat espanyol va ser cruel. Presó exili, denúncies... Venjança felipista.
El 3 d'Octubre hi va haver una vaga general, senyal de país revoltat. El rei **Felip VI**, el Borbó de torn, feu un discurs en què va aprovar la repressió al poble de Catalunya: per "la unidad de España" tot s'hi val. Obra de venjança felipista.

2018. Diumenge, 7 d'octubre. Trobada al Coll de Panissars. Vàrem fer la trobada com cada any, però sense normalitat, la repressió espanyola era estesa: polítics a la presó i a l'exili, arreu denúncies, detencions...
Tot per escarmentar-nos pel Referèndum l'1 d'Octubre.

2018. Dijous, 12 de juliol. Destrossen el monument catalanista del Coll de Panissars
"El monument a la batalla del Coll de Panissars totalment destrossat © **Sònia Martínez"**
Comunicat a Gerió digital:
Dijous, 12 de juliol de 2018 09:15h / **Marc Estarriola** /Alt Empordà/ La Jonquera.
El monument en record a la batalla del Coll de Panissars situat als límits entre La Jonquera (Alt Empordà) i el Pertús (Rosselló) ha aparegut trencat després de patir acte vandàlic.
L'alcaldessa de la Jonquera assegura que aviat serà restaurat."

Acte bandàlic: Es varen abraonar contra una placa al mig del bosc, la varen esmicolar a cops de roc, i a cops de peu varen escampar per terra els trossos. Ells ja es varen haver esbafat. Rancúnia heretada.

L'Ajuntament de la Jonquera, varen fer restituir la placa i a la trobada del 7 d'octubre ja n'hi havia una de nova.

2019. Commemoració del 734 aniversari de la Victòria Catalana (1285)

Trobada al coll de Panissars. Diumenge, 6 d'octubre de 2019

Parla la professora **Daniela Grau**, d'Elna, ciutat protectora de les urnes del Referèndum de l'1 d'Octubre, organitzadora del Dia de la Memòria d'Elna, membre de l'Assembla Territorial de Catalunya del Nord, de l'ANC.
Ens recorda la barbàrie de **Felip *l'Ardit***, rei de França, que aquell mateix 1285, va fer una gran destrucció a la ciutat d'Elna i la massacre de la gent dins de la catedral on s'havien refugiat. Ens exposa com cal lluitar per conservar la llengua catalana a Catalunya del Nord, dintre de l'opressor estat francès, que no voldria haver de reconèixer cap altra llengua que no sigui la francesa.

El marc és bucòlic, però la situació que vivim és greu, les paraules d'esperança i de lluita fan de bon escoltar en el silenci del bosc, hem passat un any vivint el turment del judici i ara

tenim l'ànim pendent de la "sentència", conscients que serà dura, ens envaeix un aire emocional d'espera i de neguit.

(La fatal sentència va sortir el 14 d'octubre)

2020. Trobada al Coll de Panissars. Primer diumenge d'octubre. Aquest any, a causa de la pandèmia, queda anul·lada la tradicional Trobada al Coll de Panissars.

2020. Es commemoren els 735 anys de la Victòria Catalana del Coll de Panissars (1285), Victòria de **Pere el Gran,** fill de **Jaume I**, contra l'invasor francès **Felip III de França**, dit **Felip *l'Ardit***, que fou rei de França del 1270 al 1285.

2020. La repressió espanyola filipista no cessa: judicis, multes, inhabilitacions...

Ens han arrabassat el president de la Generalitat de Catalunya per posar una pancarta reivindicativa de llibertat.

Han desposseït del càrrec un regidor per manifestar-se amb un nas de pallasso i haver anat a votar l'1 d'Octubre.

I moltes més persones reprimides per accions semblants penades.

Agraïments:

Volem mostrar el nostre agraïment a totes les persones que sempre han treballat per als actes de la Trobada al Coll de Panissars:

. **Sònia Martínez**, l'alcaldessa de l'Ajuntament de la Jonquera, per la seva presència i la seva col·laboració amb un parlament, l'ofrena floral i el servei de megafonia.

. **Jordi Picornell** tinent d'alcalde i **Jaume Ricart**, regidor, per la seva col·laboració a l'organització i sempre disposats a facilitar-los, amb els seus cotxes, la pujada al punt del Coll de Panissars on es fa l'acte, des de baix on ens deixa l'autocar.

. **Joan Badia i Homs**, historiador medievalista, que ens guia els passos per resseguir la nostra història en aquells indrets.

. **Daniela Grau**, professora d'idiomes, coordinadora del Dia de la Memòria d'Elna, recordança de la massacre d'Elna el mateix 1285 per l'invasor francès Felip l'Ardit.

. Josep Lluís Fernàndez i Safont, coordinador de la Trobada al Coll de Manrella.

. Sergi Labarta, professor de l'Escola de Música de la Jonquera, que acompanya amb música la interpretació dels himnes **Se canta**, himne occità i **Els Segadors**, himne nacional de Catalunya.

. Falgués, el fotògraf de la Jonquera *Falgués fotografia*, pel reportatge fotogràfic que fa cada any de l'acte i que queda com a record.

. **Museu Memorial de l'Exili**, de la Jonquera, per la seva recepció i acollida.

. Societat "La Unió Jonquerenca" de la Jonquera, restaurant on fem el dinar d'amistat.

. **I a tots els assistents**, persones disposades a assistir-hi com cada any i que esperem retrobar-nos-hi l'any vinent.

Visca Catalunya lliure!

Institut de Projecció Exterior de la Cultura Catalana
Indrets del Record

~ ~ ~ ~

"Farem una mirada retrospectiva al temps més gloriós de la nostra història, necessària per a entendre i saber afrontar l'actual situació colonial de la nostra nació.
Els catalans, per la manca de coneixements històrics, adoptem posicions servils, resignades, conformistes, sense valorar degudament els drets nacionals que ens atorga la nostra història mil·lenària". **Enric Garriga Trullols**

"La repressió es mor quan el col·lectiu a qui es destina és capaç de col·lapsar-la, de reaccionar-hi no pas com a individus que es poden doblegar sinó tots junts, com una mata de jonc."

"...Juga a perdre la por i escriu a qualsevol
paret de casa teva tots els noms que han omplert
de llum la teva vida, per dir-los un a un
i no sentir-te mai ni abandonat ni sol..."

Miquel Martí i Pol

"Catalunya és un poble que ha estat lliure i que ho vol tornar a ser." **Francesc Macià**

"Totes les causes justes del món tenen els seus defensors. En canvi, Catalunya només ens té a nosaltres." **Lluís Companys**

"No tenim un estret nacionalisme. Vivim de cara al món i si volem la plena sobirania és per millorar la qualitat dels nostres conciutadans i per obtenir que Catalunya, intensament civilitzada, pugui oferir una efectiva col·laboració en l'obra de millorament i progrés de la humanitat." **Pompeu Fabra**

ªLa independència de cada nació és el bé més preuat per establir la pau a la Terra.
Mai cap país no pot mercadejar la qualitat de la seva llibertat." **Lluís Maria Xirinacs**

"Catalunya, aixeca el front!" **Jacint Verdaguer**

"Sense la independència, no hi ha possibilitats de crear a Catalunya una política justa, honesta i regenerada" **Antoni Gaudí**

"Els drets humans emparen, amb les persones, els pobles." **Manuel de Pedrolo**

"Entre tots ho farem tot!" **Joan Ballester i Canals**

Il·lustració de **Joan Grau i Cànoves**

735 aniversari de la Victòria Catalana contra l'invasor francès (1285)

→**Pere I el Catòlic**. Neix a Montblanc el 1177, Comte de Barcelona, rei d'Aragó, sobirà de gairebé tota la Provença, comte de Girona, d'Osona, de Ribagorça, de Sobrarb, de Besalú, de Cerdanya, del Rosselló i del Pallars Jussà. Es casà amb **Maria de Montpeller**, senyora de Montpeller.

→**Jaume I el Conqueridor**. Fill de Pere I el Catòlic i de Maria de Montpeller, neix a Montpeller el 1208 i mor a València el 1276. Comte de Barcelona, rei d'Aragó, de València i de Mallorca, comte de Ribagorça, senyor de Montpeller.

→**La divisió del regne**. En el seu testament **Jaume I el Conqueridor** reparteix el regne entre els seus fills, **Pere II el Gran** i **Jaume II**, cosa que motiva greus desavinences entre ells.

→**Pere II el Gran**. Comte de Barcelona, rei d'Aragó, de València i de Sicília, comte de Ribagorça. Regnà del 1276 al 1285. Fill de Jaume I el Conqueridor i de Violant d'Hongria. Neix a València el 1240 i mor a Vilafranca del Penedès el 1285. Es casà amb Constança de Sicília.

→**Jaume II**. Rei de Mallorca, comte de Rosselló i de Cerdanya i senyor de Montpeller, baró d'Omelàs i vescomte de Carladès. Regnà del 1276 al 1311. Fill segon de Jaume I i de Violant d'Hongria, neix a Montpeller el 1243 i mor a Mallorca el 1311. Es casà amb Esclarmonda de Foix, germana del comte Roger Bernat de Foix.

La Batalla de Muret (1213)

►**1213**. **Croada dels francesos contra els albigesos**. Amb l'excusa de combatre el cisma dels càtars, França es vol apoderar de tots els territoris occitans. **Pere I el Catòlic** acut a ajudar els occitans i mor a la batalla de Muret el dijous 12 de setembre de 1213. Els francesos s'apoderen d'Occitània.

Victòria Catalana contra l'invasor francès (1285)

►**1282**. **Anatema de l'Església catòlica contra Pere el Gran**. El novembre de 1282, el pontífex **Martí IV**, d'origen francès, excomunica Pere II el Gran. El març de 1283 el declara desposseït dels seus regnes i dóna la investidura del regne de Sicília a **Carles I d'Anjou**. A l'agost, adjudica els regnes de Pere II el Gran a la casa reial de França.

►**1283**. Des de l'agost, **Felip III *l'Ardit***, rei de França, comença a preparar la que serà la croada contra Catalunya.

►**1285**. Per Pasqua, acuden croats de totes les regions de la Gàl·lia i de moltes altres nacions de l'occident d'Europa. Els croats es concentren a **Tolosa de Llenguadoc**. **Felip *l'Ardit*** pren l'oriflama a Sant-Dionís.

►**1285**. El 30 d'abril, Felip l'Ardit fa la seva entrada a Narbona, on s'organitzen les forces, i pren el comandament de l'exèrcit. **Felip el Bell**, el seu fill, segueix son pare a contracor.

►**1285**. **Pere el Gran prepara la defensa**. Disposa que siguin guarnits de tropes els passos dels Pirineus. El mes de maig fa una crida als aragonesos, als quals assenyala els punts que han

de guardar per tal que Felip l'Ardit no pugui entrar per Navarra. Pere II de Catalunya-Aragó *Pere el Gran* confia l'avantguarda de l'atac a Ramon de Montcada i d'Aragó. El 15 de maig crida la seva gent de Catalunya. S'ordena als catalans de concentrar-se a **Figueres**, on acut el sobirà.

► **1285. La massacre d'Elna**. El 25 de maig, els francesos fan una gran mortaldat, incendien la catedral, amb la gent a dins que s'hi havien refugiat, violen i saquegen Elna amb gran crueltat.

►**Entrada dels francesos**. Una traïció, sembla, fou la causa que l'exèrcit croat pogués passar els Pirineus. Els fou indicat un pas a la muntanya, pel **coll de la Maçana**, per on podien travessar sense xocar amb la resistència dels catalans. Entrada per mar: la flota francesa passa de **Cotlliure** a **Roses**. Maten i saquegen arreu per on passen.

►**La resistència catalana**. Els francesos invasors xocaren des de bon principi amb l'hostilitat violenta dels catalans, una barrera més insuperable que tots els obstacles naturals. S'havien cregut que, venint en nom de l'Església, serien acollits pacíficament pels fidels catòlics del reialme d'Aragó, i que no prendrien partit per un rei excomunicat: no havien comptat amb el patriotisme local, vivament sobreexcitat. La presència de l'estranger exaltà, com sempre, el cap d'aquests indomables muntanyesos, i l'amor de la independència s'imposà en ells a tot altre sentiment.

►**Crida a sometent**. El rei Pere el Gran convocà el sometent general en virtut de l'usatge *Princeps namque,* que li conferia la potestat de cridar a les armes en cas d'invasió del territori.

►**Pere el Gran** crida el reforç de l'almirall **Roger de Llúria** i els **almogàvers** per menar una gran batalla contra els invasors.

►**Coronació de Carles de Valois**. Els francesos s'apoderaren de Peralada, Castelló d'Empúries i Roses. A **Castelló d'Empúries** fou coronat comte-rei de Catalunya i rei Aragó **Carles de Valois**, fill de Felip l'Ardit. La plaça de **Roses** els era indispensable per a assegurar les comunicacions del seu exèrcit amb la flota encarregada de proveir-lo.

►**L'estratègia** del rei Pere el Gran era **deixar entrar l'invasor terres endins**, i quan es trobessin en ple país enemic, lluny de llurs bases, els tallaria les comunicacions per mar.

►**La victòria catalana fou completa**. Roger de Llúria penetrà al **port de Roses** i ocupà la vila, a la qual la guarnició francesa havia calat foc. La Roncièrere coneix que "la primera vegada que França lliurava una guerra marítima tenia contra ella la potència naval més temible... els ballesters de Catalunya, els més hàbils del món".

►**1285. Retirada pel coll de Panissars: 30 de setembre i l'1 d'octubre**. La crònica de Ramon Muntaner explica que a l'avantguarda hi anava el comte Roger Bernat de Foix amb 500 cavallers. Seguien el primogènit, Felip el Bell, el rei moribund en la seva llitera i el cardenal legat. Pere el Gran havia donat l'ordre que aquesta avantguarda, en la qual anava el rei moribund, no fos atacada ni inquietada. Però el gros de l'exèrcit, que seguia més enrere, fou objecte, de la terrible escomesa dels catalans. Almogàvers i mariners de la flota de Roger de Llúria no es pogueren contenir i hi hagué una gran carnisseria.

►Com remarca **Ferran Soldevila**, "prou va fer Pere II deixant sortir de Catalunya els membres de la família reial francesa, entre ells el pretendent a la seva corona, quan tan fàcil li hauria estat d'apoderar-se'n. Ben segur que els seus rivals, en un cas semblant, no haurien mostrat tanta generositat com ell va mostrar".

►El rei de França, Felip l'Ardit, sabent que el seu hereu, Felip el Bell, no era partidari de la política de la croada, li féu jurar en el seu llit de mort que la continuaria i que ajudaria son germà Carles de Valois a posseir el reialme catalanoaragonès.

~~~~~~~
~~~~~~~